

NOUL TESTAMENT

Evanghelia după Ioan

Ediție bilingvă

Ediția a II-a

Introduceri, traducere,
comentariu și note patristice de

Cristian Bădiliță

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI

2015

Cuprins

Mulțumiri ecumenice și nu numai	7
Traducerea comentată a Noului Testament	9
Ghid de lectură	13
Introducere la Evanghelia după Ioan	15
Ioan și evangheliile sinoptice	16
Comunitatea ioaneică	18
Autorul evangheliei	19
Interpretări patristice	21
Evanghelia după Ioan	23
[Evanghelia] după Ioan	25
Comentariu	127
Note patristice	431
Abrevieri	477
Bibliografie	479
Instrumente și ediții	479
Versiuni românești consultate	480
Bibliografie orientativă pentru Noul Testament	480
Bibliografie orientativă pentru Evanghelia după Ioan ...	481

Repertoriu tematic cărți 485

Indice de personaje și locuri 487

Indice tematic 491

Indice biblic 495

Edinburg VREMEA
21c Constantin Brucii nr. 14
010631, sector 1 Bucuresti
telefon 021.317.8131
fax 021.106.107
e-mail: edinburg@vremea.ro
http://www.edinburg.ro
http://edinburg.ro

www.punct.ro
E-mail: edinburg@vremea.ro
fax 021.106.107
Tel: 021.317.8131
last, first or initials (last name in the center)
The digital content is protected (DRM)

Κατὰ Ἰωάννην

1¹ Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος,
καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν,
καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος,
2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.
3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο
οὐδὲ ἓν. ὃ γέγονεν
4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν,
καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων·
5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει,
καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.
6 Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης·
7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν
ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός,
ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.
8 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.
9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον
εἰς τὸν κόσμον.
10 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο,
καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.
11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν,
καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.
12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν,
ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι,
τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
13 οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων
οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρῶς

[Evanghelia] după Ioan

1¹ Întru început era Cuvântul
și Cuvântul era la Dumnezeu
și Dumnezeu era Cuvântul.
2 Acesta era întru început la Dumnezeu.
3 Toate prin El s-au făcut și în afara Lui
nu s-a făcut nimic. Ceea ce s-a făcut
4 în El era viață
și viața era lumina oamenilor;
5 și lumina în întuneric se arată,
și întunericul n-a cuprins-o.
6 A fost un om, trimis de Dumnezeu: numele său, Ioan.
7 Acesta a venit spre mărturie,
ca să dea mărturie despre lumină,
pentru ca toți să creadă prin el.
8 Nu el era Lumina, ci [el a venit] ca să dea mărturie despre
Lumină.
9 Era Lumina cea adevărată, care, venind în lume, lumi-
nează pe tot omul.
10 În lume era și lumea prin El s-a făcut,
și lumea nu L-a cunoscut.
11 La ale Sale a venit,
dar ai Săi nu L-au primit.
12 Dar câți L-au primit,
le-a dat lor putere să devină copii ai lui Dumnezeu
— celor care cred în numele Său,
13 cei care nu din sânge,
nici din voința cărnii, nici din voința de bărbat,

ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.

¹⁴ Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο

καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν,

καὶ ἔθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός,
πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

¹⁵ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων·

οὗτος ἦν ὃν εἶπον·

ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν,

ὅτι πρῶτός μου ἦν.

¹⁶ ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν

καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος·

¹⁷ ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη,

ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

¹⁸ Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε·

μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς

ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

¹⁹ Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν [πρὸς αὐτὸν] οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; ²⁰ καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὠμολόγησεν ὅτι ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός. ²¹ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; σὺ Ἠλίας εἶ; καὶ λέγει· οὐκ εἰμί. ὁ προφήτης εἶ σὺ; καὶ ἀπεκρίθη· οὐ. ²² εἶπαν οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισὶν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ²³ ἔφη·

ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·

εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

²⁴ Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. ²⁵ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστὸς οὐδὲ Ἠλίας οὐδὲ ὁ προφήτης; ²⁶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ²⁷ ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ [ἐγὼ] ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. ²⁸ ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

²⁹ Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ³⁰ οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. ³¹ καὶ ἐγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν,

ci de la Dumnezeu s-au născut.

¹⁴ Și Cuvântul S-a făcut trup de carne

și S-a sălășluit printre noi;

și I-am văzut slava, slavă ca a [Celui] Unul-născut din Tatăl,
plin de har și de adevăr.

¹⁵ Ioan dă mărturie despre El și a strigat zicând:

„Acesta era Cel despre care am zis:

«Cel care vine după mine a ajuns înaintea mea,
pentru că mai înainte de mine era;

¹⁶ căci din plinătatea Lui noi toți am luat,

și har pentru har;

¹⁷ căci Legea a fost dată prin Moise,

harul și adevărul prin Iisus Hristos au venit.

¹⁸ Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată.

Dumnezeu Unul-născut, Cel care este la sânul Tatălui,

El L-a făcut cunoscut.»

¹⁹ Și aceasta este mărturia lui Ioan, când iudeii din Ierusalim au trimis [la el] preoți și leviți, ca să-l întrebe: „Tu cine ești?”

²⁰ Și a mărturisit și n-a tăgăduit; și a mărturisit: „Eu nu sunt Hristosul.” ²¹ Și l-au întrebat: „Ce [ești], dar? Tu ești Ilie?” Și zice: „Nu sunt.” „Tu ești Profetul?” Și a răspuns: „Nu.”

²² Atunci i-au zis: „Cine ești? Ca să le dăm un răspuns celor care ne-au trimis. Ce spui despre tine însuți?” ²³ A zis:

„Eu [sunt] glas al celui care strigă în pustiu:

Îndreptați calea Domnului!

precum a zis Isaia, profetul.”

²⁴ Și au fost trimiși [câțiva] dintre farisei. ²⁵ Și l-au întrebat și i-au zis: „Atunci de ce botezi, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ilie, nici Profetul?” ²⁶ Ioan le-a răspuns zicând: „Eu botez cu apă; în mijlocul vostru stă [Unul] pe care voi nu-L cunoașteți, ²⁷ Cel care vine după mine, Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălțării.” ²⁸ Acestea s-au petrecut în Betania, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

²⁹ A doua zi Îl vede pe Iisus venind la el și zice: „Iată mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!” ³⁰ Acesta este Cel despre care am zis: «Vine după mine un bărbat care a ajuns înaintea mea, pentru că înainte de mine era.» ³¹ Și eu nu-L cunoașteam;

ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. ³² Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. ³³ κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκείνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ³⁴ κἀγὼ ἐώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ.

³⁵ Τῆ ἑπαύριον πάλιν εἰσῆκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο ³⁶ καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ θεοῦ. ³⁷ καὶ ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. ³⁸ στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτούς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃ λέγεται μεθερμηνευόμενον διδάσκαλε, ποῦ μένεις; ³⁹ λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ὄψεσθε. ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. ⁴⁰ Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. ⁴¹ εὐρίσκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον χριστός. ⁴² ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.

⁴³ Τῆ ἑπαύριον ἠθέλησεν ἐξελεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀκολούθει μοι. ⁴⁴ ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. ⁴⁵ εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφήται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. ⁴⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· ἐκ Ναζαρέτ δύνатаι τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ [ὁ] Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. ⁴⁷ εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. ⁴⁸ λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. ⁴⁹ ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναὴλ· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵⁰ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι ὅτι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψη. ⁵¹ καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῶτα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

dar ca să fie arătat lui Israel — de aceea am venit eu, botezând cu apă.” ³² Și Ioan a dat mărturie zicând: „Am văzut Duhul coborând ca un porumbel din cer și a rămas deasupra Lui. ³³ Și eu nu-L cunoșteam, dar Cine m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: «Cel peste care vei vedea că Se coboară Duhul și că rămâne deasupra Lui, Acela este Cel care botează cu Duh Sfânt.» ³⁴ Și eu am văzut și am dat mărturie că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.”

³⁵ A doua zi, iarăși, stătea Ioan și doi dintre ucenicii săi; ³⁶ și, privindu-L țintă pe Iisus care trecea, zice: „Iată mielul lui Dumnezeu.” ³⁷ Iar cei doi ucenici l-au auzit vorbind și l-au urmat pe Iisus. ³⁸ Întorcându-Se Iisus și văzându-i că-L urmează, le zice: „Ce căutați?” Ei l-au zis: „Rabbi — ceea ce înseamnă, tradus, «Învățătorule» —, unde stai?” ³⁹ Le zice: „Veniți și vedeți!” Iar ei au venit și au văzut unde stă și au rămas la El în ziua aceea. Era cam ceasul al zecelea. ⁴⁰ Andrei, fratele lui Simon Petru, era unul din cei doi care-l auziseră pe Ioan și care l-au urmat [pe Iisus]. ⁴¹ El îl găsește mai întâi pe fratele său, Simon, și-i zice: „L-am găsit pe Mesia”, ceea ce se traduce „Hristos”. ⁴² L-a dus la Iisus. Privindu-l țintă, Iisus i-a zis: „Tu ești Simon, fiul lui Ioan; tu te vei numi Chefa”, care se traduce „Petru”.

⁴³ A doua zi [Andrei] a vrut să meargă în Galileea; și-l găsește pe Filip. Și-i zice Iisus: „Urmează-Mă!” ⁴⁴ Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru. ⁴⁵ Filip îl găsește pe Natanael și-i zice: „L-am găsit pe Cel despre care scriu Moise, în Lege, și Profeții: pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.” ⁴⁶ Și Natanael i-a zis: „Poate să fie ceva bun din Nazaret?” Filip îi zice: „Vino și vezi!” ⁴⁷ Iisus l-a văzut pe Natanael venind către El și zice despre el: „Iată, cu adevărat, un israelit în care nu este viclenie.” ⁴⁸ Natanael îi zice: „De unde mă cunoști?” Iisus i-a răspuns și i-a zis: „Mai înainte ca Filip să te cheme, te-am văzut când erai sub smochin.” ⁴⁹ Natanael l-a răspuns: „Rabbi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel!” ⁵⁰ Iisus a răspuns și i-a zis: „Pentru că ți-am zis că te-am văzut sub smochin crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.” ⁵¹ Și-i zice: „Amin, amin zic vouă, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu urcând și coborând deasupra Fiului omului.”

2¹ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· ² ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. ³ καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· οἴνον οὐκ ἔχουσιν. ⁴ [καὶ] λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἦκε ἡ ὥρα μου. ⁵ λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε. ⁶ ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαὶ ἕξ κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνά μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. ⁷ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. ⁸ καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· οἱ δὲ ἤνεγκαν. ⁹ ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠγνολογότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος ¹⁰ καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τεπήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. ¹¹ Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανερώσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹² Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [αὐτοῦ] καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. ¹³ Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

¹⁴ Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, ¹⁵ καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψεν, ¹⁶ καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. ¹⁷ ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.

¹⁸ Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; ¹⁹ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. ²⁰ εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· τεσεράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; ²¹ ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ²² ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

²³ Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησεν. ²⁴ αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν

² ¹ Și a treia zi a fost o nuntă în Cana Galileii; și mama lui Iisus era acolo. ² A fost chemat și Iisus cu ucenicii Săi la nuntă. ³ Și pentru că vinul se terminase, mama lui Iisus zice către El: „Nu au vin.” ⁴ Și Iisus îi zice: „Ce vrei de la Mine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu.” ⁵ Mama Sa le zice servitorilor: „Orice vă va spune, să faceți!” ⁶ Erau acolo șase vase de piatră, puse pentru purificarea iudeilor, în fiecare încăpând două sau trei butoaie. ⁷ Iisus le zice: „Umpleți vasele cu apă.” Și ei le-au umplut până sus. ⁸ Și le zice: „Scoateți acum și duceți-i nunului!” Iar ei au dus. ⁹ Cum a gustat nunul apa făcută vin — și nu știa de unde este, dar servitorii care scosese răpa apă știa —, îl cheamă nunul pe mire ¹⁰ și-i zice: „Orice om pune mai întâi vinul bun și când [oaspeții] se îmbată [il pune] pe cel mai rău. Tu [însă] ai păstrat vinul bun până acum.” ¹¹ Acest început al semnelor l-a făcut Iisus în Cana Galileii și Și-a arătat slava Sa; și ucenicii Lui au crezut în El.

¹² După aceea, a coborât la Cafarnaum, El și mama Sa, și frații Săi, și ucenicii Săi, și acolo au rămas nu multe zile. ¹³ Era aproape Paștele iudeilor și Iisus a urcat la Ierusalim.

¹⁴ Și i-a găsit șezând în Templu pe cei care vindeau boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani; ¹⁵ și, făcând un bici din frânghii, i-a dat pe toți afară din Templu, și oile, și boii; iar zarafilor le-a împrăștiat banii și le-a răsturnat mesele; ¹⁶ și celor care vindeau porumbei le-a zis: „Luați acestea de aici. Nu faceți casa Tatălui Meu casă de negustorie!” ¹⁷ Ucenicii Săi și-au amintit că este scris: *Râvna casei Tale mă va mistui.*

¹⁸ Iudeii au răspuns și I-au zis: „Ce semn ne arăți de faci acestea?” ¹⁹ Iisus a răspuns și le-a zis: „Dărâmați Templul acesta și în trei zile îl voi ridica.” ²⁰ Iudeii I-au zis: „În patruzeci și șase de ani a fost zidit Templul acesta și Tu îl vei ridica în trei zile?” ²¹ Dar El vorbea despre Templul trupului Său. ²² Așadar când S-a ridicat din morți, ucenicii Lui și-au amintit că le spusese aceasta; și au crezut în Scriptură și în cuvântul pe care l-a zis Iisus.

²³ Când era la Ierusalim, de sârbătoarea Paștelui, mulți au crezut în numele Lui, văzând semnele pe care le săvârșea.

²⁴ Dar Iisus Însuși nu Se încredea în ei, pentru că El îi cunoștea

πάντας²⁵ καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3¹ Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῶ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων·² οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ.³ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.⁴ λέγει πρὸς αὐτὸν [ὁ] Νικόδημος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέροντων; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;

⁵ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·

ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἔξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

⁶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν,

καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν.

⁷ μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι·

δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

⁸ τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ

καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει·

οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος.

⁹ ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;

¹⁰ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ·

σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις;

¹¹ ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι

ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν,

καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε.

¹² εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε,

πῶς ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε;

¹³ καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς,

ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

¹⁴ Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ,

οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,

¹⁵ ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

¹⁶ οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον,

pe toți²⁵ și nu avea nevoie să-I dea cineva mărturie despre om: căci El știa ce este în om.

3¹ Era un fariseu pe nume Nicodim, fruntaș al iudeilor.² Acesta a venit la Iisus noaptea și I-a zis: „Rabbi, știm că ai venit Învățător de la Dumnezeu. Căci nimeni nu poate săvârși semnele acestea pe care le săvârșești Tu dacă nu e Dumnezeu cu el.”³ Iisus a răspuns și i-a zis: „Amin, amin zic ție, dacă cineva nu se naște de sus, nu poate să vadă Împărăția lui Dumnezeu.”⁴ Nicodim zice către El: „Cum poate un om să se nască, bătrân fiind? Oare poate să intre a doua oară în pântecele mamei sale și să se nască?”

⁵ Iisus a răspuns:

„Amin, amin zic ție: dacă cineva nu se naște din apă și Duh, nu poate intra în Împărăția lui Dumnezeu.

⁶ Ce s-a născut din trup de carne, trup de carne este și ce s-a născut din duh, duh este.

⁷ Să nu te miri că ți-am spus:

«Trebuie să vă nașteți de sus.»

⁸ Duhul suflă unde vrea;

îi auzi glasul, dar nu știi de unde vine și unde se duce.

La fel este oricine se naște din Duhul.”

⁹ Nicodim a răspuns și I-a zis: „Cum pot fi acestea?”

¹⁰ Iisus a răspuns și i-a zis:

„Tu ești învățătorul Israelului și nu știi acestea?”

¹¹ Amin, amin zic ție:

ce știm vorbim și despre ce-am văzut dăm mărturie; dar nu primiți mărturia noastră.

¹² Dacă vi le-am spus pe cele pământesti și nu credeți, cum veți crede dacă vi le voi spune pe cele cerești?

¹³ Nimeni n-a urcat la cer decât Cel care a coborât din cer, Fiul omului.

¹⁴ Și precum Moise a înălțat șarpele în pustiu, tot așa trebuie să fie înălțat Fiul omului,

¹⁵ pentru ca oricine crede în El să aibă viață veșnică.

¹⁶ Căci astfel a iubit Dumnezeu lumea,